

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglasa
se sprejema tudi oglasni oddenek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Naši sadni izvozniki v velikih skrbih

Naše obmejno ozemlje ter njega kmetovalstvo sta v svojem uspevanju mnogo odvisna od sadne letine ter vnovčenja te letine. Lepi izgledi vsakoletne sadne letine in vsakoletnega sadnega izvoza so za vse naše obmejno ozemlje hkrati izgledi v lepšo bodočnost in boljše življenjske ter eksistenčne in razvojne prilike. Za letos napovedujejo sicer srednje dobro letino, vendar pa se na obzorju pojavljajo temni oblaki, ki povzročajo našim sadjarjem ter sadnim izvoznikom nemale brige in skrbi. Konkretna slika tega stanja se je izluščila na včerajšnji pomembni anketi naših obmejnih sadnih izvoznikov, ki so se od vseh strani zbrali v Mariboru, da se posvetujejo o nujno perečih zadevah sadnega izvoza.

Pri »Meranu« je bil včeraj popoldne širši sestanek Združenja sadnih izvoznikov dravske banovine, ki so mu prisostvovali tudi delegati Trgovskih združenj Maribor levi in desni breg, Ptuj mesto in okolica) Murska Sobota, Celje okolica, Ljutomer, Sv. Lenart in Brežice. Zborovanje je otvoril in vodil zaslužni pred. Združenja sadnih izvoznikov dravske banovine v Mariboru g. Srečko Kranjc, ki je uvodoma prisrčno pozdravil vse navzoče, posebno pa zastopnika zbornice za TOI dr. Plessa, ter tajnika Zveze trgovskih združenj v Ljubljani g. Gornika. V svojem poročilu je nato g. Kranjc izčrpno poročal o perečih zadevah, tičečih se sadnega izvoza. Dejal je, da je letos povsod pričakovati dobre sadne letine in po dosežanih poročilih zlasti rekordno v Avstriji, Nemčiji, Holandiji in Švici, torej v državah, kamor smo v prejšnjih letih izvozili največ sadja. Radi tega so sadni izvozniki letos v velikih skrbih, kam naj letos plasirajo naše sadje, zlasti ker se nam obeta dobra, srednja letina. Predsednik je naglašal, da je eksport našega sadja v Nemčijo zelo otežkočen in to radi kontingentiranja in radi kliranga, ki sta glavni oviri za eksport našega sadja v Nemčijo. Dejal je: če bo sadna letina le 50% od one leta 1932, potem ne vemo, kam z našimi jabolki. Glede izvoza v Italijo je doslej položaj docela nejasen, ter bo vprašanje eksporta naših jabolk v Italijo odvisen od zadevnih pogajanj. Naš dosežani glavni odjemalec jabolk je bila Nemčija, toda izvoz naših jabolk v Nemčijo zavisi od pogajanj med našo državo in Nemčijo, ki bodo začetkom julija. Vse dotlej pa visi naš izvoz sadja v Nemčijo v zraku, ker se doslej ne ve, ali bo sploh mogoče sadje izvažati v Nemčijo. Gosp. Kranjc je tudi poročal, da se je naša zunanja trgovina reorganizirala in da bo odlej naprej izdajal kontingentne listine odsek za izvoz sadja in povrtnine pri Zavodu za pospeševanje trgovine v Beogradu. Novi pravilnik omenjenega zavoda se šele sestavlja. Glede kontingentnih listov je g. predsednik podčrtal, da bodo listine veljavne le za 8 dni, v katerem roku se more sadje izvoziti, v nasprotnem slučaju pa so neveljavni. Velika nevarnost za slovenske sadne izvoznike preti s strani Saveza eksporterjev v Beogradu, ki je imel lani monopol za izvoz svežih sliv v inozemstvo, pa namerava ta monopol raztegniti tudi na eksport jabolk, kar bi pomenilo propast vseh sadnih eksporterjev v Sloveniji. G. Kranjc se je v svojem poročilu dotaknil vseh perečih vprašanj sadnega izvoza in med drugim tudi naglašal, da sme po zadevni uredbi jugosl. eksporter v bodoče tovarnino plačati le do jugosl. meje.

Službeni komunikacije uprave mariborske splošne bolnišnice —

Od upravnika tukajšnje splošne bolnišnice dr. Hribarja smo prejeli danes s prošnjo za objavo:

Prosim vljudno, da blagovolite v Vašem cenjenem listu v pomirjenje prebivalstva v Mariboru, med katerim se širijo razne govorice, priobčiti sledečo objavo:

V zvezi s smrtnimi slučajmi radi porodne sepse na porodniško-ginekološkem oddelku splošne bolnišnice v Mariboru se širijo vedno razburiljivejši in hujše govorice, ki imajo svoj izvor deloma v nepoučenosti bistva porodne vročice, deloma radi štetja vsakega smrtnega primera na tem oddelku k porodni sepsi.

Uprava bolnišnice objavlja radi teh deloma neosnovanih govoric sledečo stvarno situacijo:

Kakor povsod mora tudi tukajšnji porodniško-ginekološki oddelok sprejemati v zdravljenje in bolniško oskrbo vse primere vročice po abortu in po porodu, doposlanili od zunaj, ker vsi taki slučajji zahtevajo nadaljnega bolnišniškega zdravljenja. Istotako mora oddelok sprejemati vse one porodnice, pri katerih se kakorkoli dožene, da porod ne bo normalen in brez komplikacij, (n. pr. nenormalne lege ploda, krvavitve pred porodom in med porodom, prezgodnji pok mehurja, graviditetne intoksikacije), skratka vse primere predvidnega nenormalnega poroda, kakor tudi nepredvidenega, nenormalnega začetka in poteka poroda.

Ze vse ostale porodnice porod v bolnišnici ni nujnost in se te porodnice načeloma ne sprejemajo, ako jih tehtni razlogi ne silijo v porodnišnico. To so slučajji, pri katerih sicer za porod v bolnišnici ni dana nobena medicinsko utemeljena indikacija, ker so porodnice popolnoma zdrave in bo porod predvidoma brez komplikacij. Povod za njih sprejem je le socialno vprašanje in socialna indikacija, kakor n. pr. pri viničarkah, služkinjah, nezakon-skih materah in skrajno ubožnih, ki nimajo kje drugod roditi ali pa je porod na domu iz različnih razlogov nemogoč.

Nato je pozdravil zborovanje dr. Pless, ki je izčrpno poročal o prizadevanjih zbornice za TOI, da se izvoz našega sadja pospeši in da se izvoz izvrši brez težjih zapletljivost. Zagotovil je, da bo zbornica upoštevala vsak predlog glede pospeševanja izvoza in si prizadevala, da se dosežejo čim boljše cene. Zbornica bo tudi letos izdala uverjenja o poreklu blaga, ki jo zlasti zahteva ČSR, prizadevala pa si bo, da bo te certifikate izdala carinarnica. G. dr. Pless je med drugim tudi dejal, da položaj sadnih izvoznikov sicer ni rožnat, vendar je prepričan, da bodo mero-dajni činitelji v Beogradu vprašanje izvoza našega sadja rešili v zadovoljstvo vseh prizadetih.

Pri debati so se oglasili razni delegati trgovskih združenj, obravnavalo se je tudi vprašanje nakupovalcev ter se je sklenilo, da se bodo istim izstavile legitimacije, in o tem obvestila vsa trgovska

Iz navedenega je razvidno, da ginekološko-porodniški oddelok mora vedno in redno sprejemati sporadično bolnice z nenaravnimi porodi, sumljive aborte, ko jih število je veliko in vedno bolj narašča (v teku samo enega tedna je bilo pred kratkim sprejetih 13 takih slučajev). Radi tega ima porodniško-ginekološki oddelok v svoji oskrbi sporadično vedno slučajje vročice po porodu ali abortu, ki so vedno izolirane, kolikor je največ mogoče.

Naj bi pa bil oddelok še tako razkošen, v vsakem oziru bo iz razlogov nujnosti moral vedno sprejemati primere porodne vročice v nadaljnje zdravljenje. Dasiravno se po vsakem podobnem primeru pod vzamejo vse preventivne mere, da se okuženje zatne, morajo biti taiste vedno le za kratek čas efektne. Ako je danes vse desinficirano, mora jutri oddelok že zopet sprejeti v svojo oskrbo sumljive aborte in porode s svojimi 22 posteljami za porodnice ter 910 rojstvi v preteklem

letu.

V teku meseca maja je umrlo na porodniško ginekološkem oddelku vsega 6 bolnic. Od teh so 4 umrle v resnici na porodni sepsi, smrt 2 drugih bolnic pa nima s porodno sepsio nikake zveze. Ena izmed teh je prišla že umirajoča na oddelok, vsled krvavitve iz maternice radi eklampsije, dočim je druga umrla radi splošne izčrpanosti in malokrvnosti vsled rakastega obolenja.

Dejstva 4 smrtnih primerov porodne sepse nobeno pojasnilo ne more in ne sme spraviti s sveta, kakor porodne vročice in sepse v sporadičnih primerih ne bo spravila s sveta nobeno dejstvo, razven ako izumrejo povzročitelji!

Radi kontumaca celotnega porodniškega oddelka naznanja uprava bolnišnice, da se bodo na ta oddelok sprejemale le one bolnice, katerih sprejem zahteva neodložljiva vitalna indikacija in naj porodnice ne prihajajo na oddelok za porodništvo radi sprejema do preklica.

Pomirjenje med Windsorskim vojvodo in anglikansko cerkvijo

MONS, 3. junija. Havas poroča: Pomirjenje Nj. kr. Vis. vojvode Windsorskega z anglikansko cerkvijo se more smatrati kot senzacionalni dogodek. To pomirjenje se je izvršilo v času, ko ni niti sam vojvoda Windsorski upal, da bo do pomirjenja prišlo. Anglikanski duhovnik Anderson Gardinet, ki je prispel iz Londona v Francijo, ni takoj odpotoval v dvorec Cande, marveč se je ustavil v Tourenni, kjer je počakal na zadnja navodila iz Londona, naka je krenil v Tours. Ko se je avto z duhovnikom Gardinetom pojavil v vrtu dvorca, kjer sta Windsorski vojvoda in ga. Warfield-Simpsonova ravno zajtrkovala, sta se Gardinet in vojvoda Windsorski objela. Ob tej priliki je izrazil vojvoda svoje veselje, ker je prišlo do pomirjenja.

Koordonacijski odbor za trgovinsko politiko

BEOGRAD, 3. junija. Pri ministrstvu zunanjih zadev se je formiral stalen »koordinacijski odbor za trgovinsko politiko«, ki ga tvorijo predstavniki onih ustanov ter resorjev, ki so že po svoji prirodi poslani, da sodelujejo pri čim uspešnejšem izvajanju državne trgovinske politike.

Retoromanščina četrti švicarski državni jezik

BERN, 3. junija. Zvezni svet je predlagal spremembo ustave v tem smislu, da se poleg nemščine, francoščine ter italijanščine prizna tudi retoromanščina kot švicarski nacionalni jezik. Retoromanščina goji vsega skupaj okoli 550.000 ljudi, od teh je 40.000 v Švici, 20.000 v Avstriji in 490.000 v Italiji.

zdrženja, na katerem področju se bo nakupovalo sadje.

Zastopnik sadnega odseka pri Trgovskem združenju v Sv. Lenartu g. Ratej je sprožil misel, da bi se določile enotne nakupne cene. G. Krajnc je na omenjeni predlog pojasnil, da je to skoro nemogoče, ker se niti v tujini izvozniki ne držijo enotnih cen in se je lani nekajkrat pripetilo, da so naši izvozniki prodali sadje 20% izpod dnevnih cen. V zvezi s tem vprašanjem je g. Krajnc dejal, da bi bilo v prvi vrsti potrebno, da se izvozniki držijo cen na inozemskih tržiščih. V debato so posegli med drugim g. Sonnenschein iz Ptuja, tajnik Zveze trgovskih združenj v Ljubljani g. Gornik ter zastopnik zbornice za TOI g. dr. Pless. Na včerajšnjem zborovanju naših sadnih izvoznikov se je tudi obravnaval problem plačila in je v zvezi s tem g. dr. Pless izrekel med drugim, da se naš izvoznik, čim preda svojo

blago železnici, ne izroči rokam Narodne banke, ampak božjim rokam, ker se nikdar ne ve, v kakšnem stanju bo sadje prispelo do kupca in kedar bo dohl izvoznik za prodano blago denar. Glede razdelitve kontingentnih listov je zastopnik Združenja trgovcev v Ljutomeru gosp. Puconja predlagal, naj bi Združenje sadnih izvoznikov v Mariboru kontingentne liste poslalo na posamezna trgovska združenja, ki imajo sadne odseke in da bi letos kontingentne liste razdelila Trgovska združenja. Predlog g. Puconje je bil sprejet. Obravnavale so se še razne interne zadeve ter je naposled g. Krajnc poročal, da se bodo vsa pereča vprašanja, tičeča se sadnega izvoza, rešila do 10. julija t. l. Včerajšnja konferenca, ki je trajala skoro tri ure, je pokazala, s kakšnimi težavami se morajo boriti naši sadni izvozniki in da izgledi za letošnji sadni izvoz niso ravno rožnati.

Oluka v svet

Danes poroka Windsorskega vojvode in
ge Simpson Warfieldove

V graščini Candé pri Toursu se danes poročita Windsorski vojvoda in bivši kralj Edvard VIII. ter ga. Simpson-Warfieldova, ki ji pa ne bo pripadel naslov vojvodinje, ampak samo »Visokosti«. Poroka bo danes ob 11.30. Za časa poročnih slovesnosti bodo nad dvorčnim krožila francoska vojaška letala, da se na ta način onemogoči morebiten let privatnim letalom. Število svatov bo zelo omejeno in bo edini kot predstavnik angleških oblastev navzoč pri poroki vrhovni državni odvetnik vojvodstva Cornwall.

Francoski zgled in nauk

O francoskem narodu imamo na splošno napačne pojme in si ga predstavljamo kot lahkoživca, nagnjenega lahkomi-selnosti, potratnosti, razkošju. Mogoče je temu vzrok Pariz. Sicer je vsako mesto, zlasti veličasto, večja ali manjša mlaku-ža nemorale in če je Pariz v tem pogledu bolj razpiti od drugih mest, ni toliko kriv francoski narod, ampak tuj živelj vseh mogočih narodnosti.

Francoz, bilo meščan ali deželan, ima svoje usmerjeno in smoteno življenje. Pred vsem je odličen gospodarski raču-nar, ekonomičen in varčen. Prav Fran-cija spada med prve zemlje, kjer se na-tančno zavedajo gospodarsko-političnega pomena zbiranja narodnega premoženja. Ni le slučaj, da je narod zbral v denar-nih zavodih ogromno premoženje 80 mi-lijard zlatih frankov, ampak je to izraz globoko zasidrane zavesti varčevanja. Francozu je že tradicija, da odrine od svojih prejemkov gotov znesek na stran v ta ali oni namen ali da hrani — po-srbski rečenici — »bele novce za crne

dane». Z odviskom si želi zagotoviti bo-dočnost in si jo olajšati, drugi se name-rava oskrbeti za primer onemoglosti, bo-lezni ali oslabelosti itd. Odtod si moremo n. pr. razlagati njihov sistem udobno urejenih enostanovanjskih družinskih vil, kjer je stanarina za 50 in več odstotkov nižja od naše. Že otroku se nudijo vse mogoče prilike (šol. hranišnice, dečje za-druge itd.) za praktično vzgojo v varče-vanju. Francoska žena je do skrajnosti ekonomska in ima visoko usposobljenost za racionalno izkoriščanje (nabavo) do-brin bilo v pogledu živil, obleke in dru-gega.

Narod slepo zaupa svoje premoženje (prihranke) zavodom, prepričan, da čuva nad njimi država. In res se ne zgodi, da bi se to premoženje kakorkoli izkorišča-lo. Država se ga ne dotakne, pa naj se pojavi še tako velika kriza. To pa je nad vse pomembno in važno, ker le tako se ustvarja zaupanje v rentabilnost prihran-kov. Treba pomisliti, da so v tem pre-moženju vsakokratna večja ali manjša od-

poved, brzdanje in obvladovanje samega se-be, da ne zapade eni ali drugi strasti. V tem pa so tehtni razlogi, da je narod zla-sti za take prihranke zelo občutljiv. Raz-umljivo je, da bi ne bil nikdar zbral tako

ogromnega premoženja, če bi ne čutil popolne zadevne zanesljivosti.

Francija nam s svojim lepim zgledom nudi istočasno tudi lep nauk v eno in drugo smer.

Sportsko gibanje

Razpis olimpijskega desetboja za prvenstvo mesta Maribor, ki ga priredi v dneh 19. in 20. junija 1937 na svojem igrišču ob Tržaški cesti sportni klub Železničar-Maribor. Tekmovanje se vrši po sledečem razporedi: Dne 19. t. m. ob 16.30 uri: tek 100 m, met krogla, skok v višino, met diska, tek 400 m. Dne 20. t. m. ob 16.30 uri: tek 110 m zapreke, skok v daljino, met kopja, skok s palico, tek 1500 m. Tekmovanje se vrši po pravilih JLAS-a in na tekališču, ki je dolgo 428 m, ima dva nedvig-njena zavoja ter je posuto z ugasli. Ocenjevanje se vrši po novih finskih tablicah za višboje. Tekmovanje je do-voljeno le verificiranim atletom-članom klubov, ki so včlanjeni v JLAS-u. Na-grade so sledeče: Prvo placirani prej-me v trajno posest pokal prireditelja ter si pribori istočasno naslov prvaka mesta Maribor v olimpijskem desetboju za l. 1937. Drugo in tretje placirani prej-meta kolajni. Prijavnine ni. Prijave je poslati na naslov: SK. Železničar-Maribor, Delavnica drž. železnice, najkasneje do 12. junija 1937 do 12 ure. Za vse v razpisu nepredvideno veljajo določila pravil in pravilnikov JLAS-a SK. Že-lezničar-Maribor.

Marenberške novice

V nedeljo se je vršil v marenberški šo-li, ob navzočnosti lepega števila članov občni zbor sreske organizacije Narodne odbrane. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik Mravljak Peter, ki je uvodoma pozdravil odposlanca oblastnega od-bora iz Maribora g. dr. Dolarija. Tajniško poročilo je podal učitelj Kolar Vilko, ki je uvodoma predlagal, da se odpošljeta pozdravni brzojavi Nj. Vel. kralju Petru II. ter vojvodi Birčaninu. Iz njegovega poročila je razvidno plodonosno delo NO v našem obmejnem kraju, ki mora v pri-hodnjem letu rešiti še marsikatero na-cionalno vprašanje obmejnega Maren-berga. Iz blagajniškega poročila blagajni-ka Šumandla je razvidno, da je imelo društvo 972.39 Din dohodkov in 391.51 Din izdatkov. Besedo je dobil g. dr. Do-lar, ki je v lepih besedah obrazložil smer-nice in cilje NO. Povdarjal je da si mora v tekočem letu NO v Marenbergu posta-viti cilj, da se zgradi pri Sv. Treh kraljih novo šolsko poslopje. Posebno živahna je bila debata v zadevi raznih izletov na mejo, o katerih bomo še podrobneje raz-pravljali. G. Terčak je povdarjal, da v Marenbergu baš oni, ki so najmanj odvisni, premalo pazijo na občevarje z Ma-renberžani, ki razen par izjem znajo in dobro obvladajo naš jezik. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen sledeči odbor: predsednik Mravljak Peter, podpredsed. Terčak Stane, tajnik Kolar Vilko, blagaj-nik Šumandl Ivan. Odborniki: Bomoštar

Vlado. Tomažič Božidar, Ternik Franc, Prot Franc, Matej Jakob, Pogorelec Miha, Menhart Makso; namestniki Mez-ner Ivan, Golob Albert, Napotnik Ivan. Revizorja: Grzetič Jože in Konrad Vi-kica.

Pobrežke novice

V koliki meri se Pobrežje zanima za strelski sport, je dokazal sobotni izvan-redno dobro obiskani občni zbor strelske družine. Razveseljivo pa je predvsem dejstvo, da se zanj zanima v pretežni ve-čini mladina, za katero je strelski sport izredne važnosti predvsem v pogledu dobrega strelskega naraščaja. Občni zbor je otvoril agilni predsednik br. Ivan Caf, ki je uvodoma pozdravil zbrane strelce, predvsem pa odposlanca mariborskega strelskega okrožja upravnika »Večerni-ka« br. Slavka Reja, zatem poveljnika mariborske kaznišnice br. Đuro Sudžukovića, komandirja pobrežke orožni-ške stanice narednika br. Karla Ipavca delegata tezenske strelske družine učite-lja br. Franja Luknarja in knjigoveza br. Franja Ranerja. Obširno je tolma-čil po predsednikovem poročilu ustanovi-tev in borbo za obstanek družine, br. To-ne Požar in v svojem govoru povdar-jal, da bodi ravno na Pobrežju strelska družina vez vseh nacionalnih društev. Orožarjevo poročilo br. Rojka je bilo skrbno podano in izkazuje društveni in-ventar že lepo vrednost 2000 Din. Novo izvoljena uprava je naslednja: predsednik br. Ivan Caf, podpredsednik br. Đuro Sudžuković, odborniki bratje: Po-lak Stanko, Pliberšek Ignac, Ipavec K., Bezek Ivan, Janez Joško, Polegig Štef., Jurković Karl, Kolenc Franc in Mali Fer. Revizorji: br. Požar Anton, Vezjak Da-nilo, Štibilj Jožef. Strelski inventar dru-žine je na razpolago tudi Sokolu ter ko-lesarskemu društvu Perun. Na predlog br. Štibilja se ustanovi tudi ženski odsek s polovično članarino. Orožar ostane še nadalje br. Rojko. Skedile so slučajno-sti in je ob tej priliki spregovoril globoko občuteno ter bodrilno besedo okrožni de-legat br. Slavko Reja. Govor br. Reja se je pretvoril v navdušeno manifestacijo mladih strelcev in žel obilo odobravanja. Navdušenje mladih strelcev pa se je le še poglobilo, ko je povzel besedo odpo-slanec tezenske strelske družine br. Luknar, ki je kot vzgojitelj podal ne-kaj smernic k vzgoji strelskega narašča-ja. Na puško se naj navadi že otrok, da jo bo kot odrasel ljubil tako, kakor je po-trebno vsakemu zavednemu Jugoslovancu

Novice iz ljutomerske okolice

Ranjen srnjak. Pred dnevi je prišel lep srnjak, krasen eksemplar na dvorišče nekega posestnika v Štrigovi. Bil je kro-tek ter se dal ujeti. Ljudje so ga nosili v naročju. Čez nekaj časa je podlegel. Pri raztelesenju se je ugotovilo, da je imel strta 4 rebra, ki mu jih je nekdo strl z udarcem.

Odkritje Aleksandrovega spomenika pri Sv. Juriju ob Ščavnici, ki bi imelo biti 30. t. m., je radi tehničnih ovir pre-loženo.

Kulturne beležke

Kratek pregled svetovne književnosti je ravnokar izdala Mohorjeva družba v Celju, sestavil jo je prof. dr. P. Strmšek. Namen knjižnice (str. 44) je biti vodnik in kašipot v svetovni literaturi, zlasti dijaštvu in vsem, ki se zanimajo za več-ne lepote. Knjižica, ki stane kartonirana za ude le 7.50 Din, bo svojemu namenu brezdvomno služila; izdaja pa je potreb na in je moremo biti veseli.

Kuharičina filozofija.

Kuharica: Z vami, milostljiva, bom to-rej morala v letovišče? Pri svoje prejšnji gospodnji pa sem morala ostati pri go-spodu, ko je šla gospa v letovišče in to zaradi reda.

Gospa: Pri meni pa ne boste ostali doma pri gospodu, ampak boste morali baš zaradi reda z menoj v letovišče.

Stroj - človek, človek - stroj

Stroj prekaša v računanju človeški razum

V tehnološkem zavodu ameriške drža-vice Massachusetts je bil te dni dovršen najpopolnejši računski stroj sedanje do-be. S pomočjo tega stroja nam je omo-gočeno, da samo s par pritiski na gumb izračunamo najkompliciran, račune v par sekundah. S tem strojem lahko rešujemo, kar pri dosedanjih strojih ni bil slučaj, tudi enačbe z devetimi neznankami. Ta-kozvana algebra ali višja matematika se s tem strojem rešuje z bliskovito naglico, tako da potrebujemo za vsak račun le par sekund. In to celo za račune, za ka-tere bi sicer rabili najmanj nekaj dni. S sestavo tega najmodernejšega računske-ga stroja-robotja, se je ukvarjal inženjer in računar dr. John Wilbur nič manj nego tri leta. Wilbur je bil prvotno zapo-slen pri nekem ameriškem stavbnem pod-jetju, ki je izdelavalo načrte za nebotič-nike. Zgodilo se je nemalokrat, da je do končnega izračunavanja trčil na skoroda nepremostljive zapreke. Študiral je noč

in dan, kako bi prišel vsemu temu v okom. Trdno je sklenil, da zgradi čim-prej nov tip računskega stroja, ki naj omo-goči tudi reševanje fizikalnih nalog v katerih se mora računar zlasti pri izra-čunavanju atomov posluževati višje ma-tematike. Sad njegovega dolgoletnega raz-mišljanja in truda je najnovejši računski stroj, s katerim nam je omogočeno odslej na računskih strojih reševati tudi enačbe.

Stroj predstavlja pravo tehnično najpo-polnejšo čudo robotovih »možgan«, ki tehtajo okrog 2000 funtov. Ti možgani so sestavljeni iz 13 tisoč delov, ki so vsi tes-no povezani med seboj. Računski stroj bi bil dogotovljen že pred dvema letoma, ako se ne bi pokazali nekateri mali nedo-statki, ki so doslej ovirali brezhibno delo-vanje vseh teh 13 tisočev strojnih del-cev.

Ravnanje s strojem je zelo enostavno. Z njim ravna lahko vsak otrok. Stroj ni-ma nobenih tipk, kakršne vidimo na obi-

čajnih računskih strojih, temveč ima samo posebne podolgovate vzmeti, s katerimi si najprej računsko nalogo sestavimo, med-tem ko nam pritisk posebnega ročaja že pokaže rezultat naše naloge. Po sestavi sodeč, je ta najnovejši in najpopolnejši računski stroj izum, ki mu ni para. So-dobna tehnika računskih strojev je na-pravila s tem velik korak naprej. Vpraša-nje pa je, kakšne bodo posledice tega najnovejšega izuma. Res je, da nam je s tem strojem odprta najkrajša pot do raz-nih zamotanih računskih zaključkov, ven-dar pa je nedvomno res, da bodo računar-ji, ki so si dosedaj razbijali glave z al-gebro in višjo matematiko, s tem strojem postali leni. Nikomur se ne bo zljubilo več, da bi odslej mislil in računal sam. Vsi umski posli bodo potemtakem prešli od človeka na stroj in bodo odslej vloge za-menjane: stroj-človek, človek-stroj.

Mariborske in okoliške novice

zropana manufakturna trgovina

V Poljčanah so danes ponoči vdrl do slej še neznani storilci v manufakturno trgovino Marije Vodenikove ter odnesli razno blago v vrednosti nad 3000 Din. V notranjost trgovine so prišli storilci na ta način, da so najprej odtrgali železni drog na vratih, nato pa s ponarejenimi ključi odprli vrata. O vplomu je bilo obveščeno predstojništvo mestne policije v Mariboru.

Iz poštne službe. Višja poštna kontrolorka Stefanija Šiftar je premeščena iz Ptuja v Maribor.

Srečni koncert »Drave« je izredno lepo uspel in poročamo obširneje v eni prihodnjih števil.

Iz profesorske službe. Za profesorje so imenovani v 8. skupini Lelja Fermevc na realni gimnaziji v Ptuju, Justina Podpac in Janko Šiška na realni gimnaziji v Murški Soboti ter Srečko Baraga na realni gimnaziji v Mariboru.

Afera »žlahtne kovine« se bo obravnavala pred sodiščem dne 25. t. m. V mariborskih krogih zbujajo razprava živahno zanimanje. Za ta monstre proces, ki se tiče 22 obtožencev, je zlasti v tuk. železničarskih krogih ogromno zanimanje.

S trebulom za kruhom... Včeraj popoldne se je odpeljalo 343 sezonskih delavcev iz Prekmurja s posebnim vlakom v Francijo, da si tamkaj najde zaslužek.

Občinstva glas. Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Močno ropotanje motornih vozil, s katerimi se po Cvetlični ulici in okolici prekušajo motorna vozila v zadnjem in ki vznemirja ves okoliš. Prijetni prosimo upravo občine, da topogledno potrebno ukrene, ker ulice v centru mesta niso prikladne za taka preizkušavanja. Okoliš in pa predmestne preizkušavanja. Okoliš in pa predmestne potrebuje miru.« — Prizadeti.

Požar v Studenškem gozdu. Včeraj okrog 1. ure je začela goriti stanovanjska baraka Confidanta Jakoba, ki spada pod občino Limbuš. Poklicani studenški gasilci so našli vso barako že v ognju. Ker ni v bližini nobene vode, niso mogli veliko rešiti. Zgorelo mu je vse pohištvo z obleko vred.

SOKOLSKA PLANINSKA KOČA reg. zadruga z o. z. sklicuje II. redni občni zbor četrtek 3. junija 1937 ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. Na dnevnem redu so poročila, čitanje revizijskega poročila, sprememba pravil, volitev načelnika in nadzorstva in sklepanje o gradnji. Z ozirom na to se pozivajo člani polnoštevilni udeležbi. Načelnstvo.

Važno predavanje za zasebno uradništvo in nameščenstvo priredi v sredo, 9. junija ob 20. uri v Ljudski univerzi (Slomškova trg) Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani za vse svoje nameščenstvo v Mariboru. Predavanje bo o ustroju in delovanju društva, posebno o upravljanju in pomenu fonda takozvanega višjega zavarovanja, ki nudi vsem zavarovancem poleg obveznega zavarovanja še druge ugodnosti, kakor 2. razred bolnišnic, modernega sanatorija »Slajmerjev dom« v Ljubljani itd. Vabljeni so na to za nameščenstvo danes zelo aktualno predavanje vsi zavarovanci Trgovske bolniške blagajne, da bodo poučeni o upoštevanja vrednih koristi višjega zavarovanja ne le samo za sebe, temveč tudi za svoje. Zavarovanci udeležite se v lastnem interesu polnoštevilno!

Društvo »Nanos« poziva vse one, ki so vložili potom društva prošnje za zaposlitev in niso se prejeli rešitve, da se takoj javijo v društveni pisarni.

Društvo nižjih nastavlencev denarnih zavodov in velepodjetij v Mariboru priredi veliko vrtno veselico ki se vrši ob priliki proslave 10 letnice v nedeljo, dne 6. junija 1937 na vrtu gostilne Veber na Pobrežju. Začetek ob 15. uri. Vstopnina prost. Čisti dobiček je namenjen za podporo revnim članom ter za smrtni slučaj. V slučaju slabega vremena se preloži na prihodnjo nedeljo. — Odbor.

Kljub letni sezoni prvovrsten spored v Veliki kavarni in baru.

Stacionarno. V smislu dunajske vremenske napovedi za danes bo vreme izpremenljivo, manj oblačno, nekoliko hladneje, severozapadni vetrovi.

Tombola Rdečega križa v Radvanju, ki se vrši dne 6. junija pri radvanjski šoli bo za Mariborčane in okoličane prvo vrstna izletna prilika pod Pohorjem. Na tomboli bo izžrebanih 8 krasnih tombol in nad 250 drugih lepih dobitkov. Tombolska karta stane samo 2 Din. Tombola bo združena tudi z veselico in sodeluje neutrudljiva pekrska godba. Dobili boste tudi okrepčila, vino, pivo in jestvine po nizki ceni. — Ker je čisti prebitek namenjen za podporo revne dece, prosimo za obilno udeležbo. Za slučaj slabega vremena se preloži tombola na nedeljo teden. Odbor.

Takih moških danes ni več, ki bi prišli v trgovino in zahtevali samo »cigarete«. Vsak moški ima svojo vrsto cigaret, ki jo kadi in katere ime nezabi. Tudi žene bi morale biti take. Pri nakupih bi morale zahtevati izrečno Schichtovo milo Jelen, ker bodo imele samo tedaj gotovost, da bo ostalo njihovo perilo dolgo lepo kot novo in trpežno. To milo odpravi iz perila temeljito vsako nesnago in ga pri tem varuje.

Prosjak — tat. Pri posestnici Mariji Mlakarjevi v Jurjevskem dolu se je zglašil starejši berač, ki je prosil milodar. Posestnica ni imela drobiža. Ko pa je berač odšel, je opazila, da je izginila denarnica, v kateri je bilo 1600 dinarjev. Za beračem sedaj poizvedujejo.

Tatovi še vedno strašijo po Mariboru. Sinoči je vdrl še neizsledeni storilec v stanovanje državnega vpokojenca Karla Valha v Kosarjevi ulici 52 ter odnesel dve skoro novi obleki in dva plašča v skupni vrednosti 3500 dinarjev. Policija je tatunu že na sledu.

Narodna gledališče

NARODNO GLEDALIŠČE.

Četrtek, 3. junija ob 20. uri: »Školjka«.

Red B. Znižane cene. Zadnjič.

Petek, 4. junija: Zaprt.

Sobota, 5. junija ob 20. uri: »Trije vaški svetniki«. V korist »Združenja gledaliških igralcev«. Izven.

V korist stanovske organizacije igralcev — »Združenja gledaliških igralcev« uprizaro to soboto imenitno kmetsko veseloigro »Trije vaški svetniki«. Uvažujte veliki trud igralcev med sezono in obiščite polnoštevilno to predstavo. Igralci ne bodo sami razpečavali vstopnic, zato si nabavite čimprej vstopnice! (Telefon 23-82).

Drevi zadnja uprizoritev Kraigherjeve drame »Školjka«. Delo je najboljša slovenska družabna drama, ter je med najuspešnejšimi letošnjimi predstavami. Vabljuje nižje cene.

V četrtek, 10. junija priredi Prelovčev vokalni kvintet, ki ga sestavlja pet mladih konservatoristov in ki je te dni nastopil s prodornim uspehom v Ljubljani, svoj lastni koncert v mariborskem gledališču.

V nedeljo 6. t. m. gostuje v gledališču v vlogi Jacinte v Cankarjevem »Pohujanju« gđ. Tita Voljakova.

Pismoše pri pogodbenih drž. poštah

Prejeli smo s prošnjo za objavo: Razdržavljenje naših podeželskih pošt nam je ustvarilo nov stan uslužbencev: pismoše pri pogodbenih državnih poštah.

Javnost ve, da vršijo ti dostavljaci zaupno službo drž. zvaničnika ali služitelja, ne ve pa, da so ti siromaki v pogledu plač in pravic na slabšem kot vsak hlapec. Kot postarjevi uslužbenci prejemajo za svoje delo mesečno nagrado v višini 190—500 Din brez stanovanja in hrane. Njihov službeni odnos s poštarjem je brez pogodbe; za nje ne velja niti 14 dnevni odpovedni rok kot velja to za vsako deklo. Dogaja se tudi, da mora po končani poštini službi opravljati še posle poštarjevega hlapca. In vendar vztrajajo v službi. Po neklih poštah nad zvesto in marljivo dostavljajo pošto in denarne nakaznice že po 10 let. Še vedno namreč upajo, da bodo slejkoprej postavljeni na drž. poštah. In če so v teh dolgih in težkih letih ohranili kljub neštetim prilikam in skušnjavam svojo poštenost, so s tem samo dokazali, da imajo vse moralne kvalifikacije državnega uslužbenca, ki mu

gre prednost pri nastavitvi na drž. pošto. Kljub temu pa se za te siromake do danes še nihče ni zavzel. Poštari s svojimi skromno odmerjenimi prejemki, jim ne morejo bogve kaj pomagati. Nudijo jim pa lahko moralno podporo — kar je itak v njihovem lastnem interesu in v interesu službe same — tako, da sklenejo z njimi službeno pogodbo s šestmesečnim odpovednim rokom. Prav tako bi bilo socialno in pravično, da bi uporabili vso nagrado za dostavo in prenos pošte edino v ta namen; saj je itak skromna. Zategadelj bi bilo želeli, da se nagrada primerno zviša, s čimer bi se jim omogočili prejemki, ki bi zadoščali za skromno preživljanje. Tudi nove nastavitve pri drž. poštah naj bi se vršile iz vrst teh ljudi, ki zamaž čakajo že toliko let na skromno eksistenco. Poština služba je zaupna služba, ki zahteva celega moža. Poverjena sme biti le zanesljivim ljudem. Očitna je radi tega potreba, da se postavi tudi poština dostava na deželi na solidnejšo podlago. Pri dobri volji poštne uprave in poštarjev bo eventualna strokovna organizacija te vrste pismoš kmalu dosegla brez posebnih denarnih žrtev uspehe in — javnost bo hvaležna.

Putnikove novice

»Putnik« nam sporoča, da se je treba prijaviti za posebni vlak v Pariz 14 dni pred odhodom vsakega vlaka. Ker je število udeležencev vsakičrat maksimirano, se interesi opozarjajo, da se pravočasno prijavijo v pisarni »Putnika« Maribor-Celje, kjer prejmejo vsa nadaljnja pojasnila. Prvi posebni vlak se odpelje 12. t. m. in stane vožnja do Pariza in nazaj, prenočišče za 7 dni z zajtrkom, potni list in viza, kakor tudi vodstvo na potovanju za III. razred 1060 Din, za II. razred 1310 Din. Ne zamudite edinstvene prilike, da si z malim denarjem ogledate svetovno razstavo v Parizu!

Na svetovno razstavo v Pariz od dne 13.—27. junija je izlet s Putnikovim avtokarom zasiguran. Na razpolago je še nekaj mest in se naprošajo interesi, da pošljijo svoje prijave najkasneje do 8. junija Putniku, Maribor - Celje. Kompleten aranžma Din 3.900. Vse nadaljnje informacije se dobijo pri Putniku.

Polbožke novice

Preteklo nedeljo popoldne je bila v Renčljevi dvorani proslava materinskega dne, prirejena od naše narodne šole. Na programu je bilo več dramskih prizorov in deklamacij. Prireditev je oživil tudi mladinski pevski zbor šol. upravitelja g. Janka Živka. Prav lepo je odjeknil pozdravni govor učenke šestega razreda Ljudmille Čeh, mnogo ni zagostjala deklamacija domačega avtorja Franja Čičeka »O materi«, ki jo je z občutkom deklamirala učenka Marijeta Perkuš, sicer pa so bile tudi ostale točke prav posrečene in gre marljivemu učitelstvu (Soršakova, Stergarjeva, ter šol. upravitelj g. Janko Živko) obilo priznanja.

Glede tatvine mliliških kosti moramo pripomniti, da kratica Anton H. ni istovetna z g. Antonom Horvatom, ki je tudi suspendirani železničar na Pobrežju.

Gospodarske beležke

V zadržni register so se vpisale nastopne zadruge: Napredni tisk, r. z. z. o. z. v Ljubljani (izvršilni odbor: dr. Franjo Lipold, odv. v Mariboru, dr. Pavel Pestotnik, prof. v pok., dr. Otmar Pirkmajer, podban v p., dr. Marjan Zajec, odvetnik in Milan Mravlj, narodni poslanec, vsi v Ljubljani); Ljudska štednja, r. z. z. o. z. v Mariboru (načelnstvo: dr. Ivo Šorli, notar, Stanko Kocbek, lastnik špedicije Balkan, Zinauer Friderik, učitelj v p., Leskovar Ferdo, zasebni uradnik in F. Kranjec, poštar v p., vsi v Mariboru); Nabavljalna zadruga tekstilnih delavcev v Mariboru, r. z. z. o. z.; Stavbna zadruga Mariborski dom r. z. z. o. z.

Cene na živilskem trgu. Dne 23. maja t. l. so se na ptujskem trgu prvič pojavile domače črešnje in so se prodajale v šopkih po Din 1 ali pa Din 25 za kg. Na praznik 27. maja je bila cena za domače črešnje že nižja in sicer Din 8 za kg, do čim inozemskih ni dobiti izpod Din 16 za kg. Tudi prve jagode smo imeli te dni na

trgu in to po Din 10 za l. Novi krompir se prodaja po Din 6 do 7, grah Din 8, fižol Din 10 in kumare Din 14 za kg. Solate je obilo in je zato poceni. Mlečni izdelki so tudi nekoliko dražji, vendar je še vedno smetani najvišja cena Din 7.50 l, sir stane Din 3—4 in sur. maslo pa Din 20 po kg.

SOCIALNA POLITIKA.

Število zavarovancev pri Pokojniškem zavodu je l. 1936. naraslo za 536 na 10.909. (V Dalmaciji je bolj naraslo ko v Sloveniji, kar znova dokazuje, da je gospodarski položaj Slovenije slabši ko drugih pokrajin.) Vsi prejemki moških zavarovancev so znašali 191.650.800 Din (l. 1935 184.977.600 Din) ali 23.074 (l. 1935. 23.412 Din) na enega zavarovanca. Prejemki zavarovank pa so znašali 44.304.000 Din (l. 1935 42.594 tisoč Din) ali na eno zavarovanko 14.246 Din (l. 1935 14.410 Din). Položaj zasebnih nameščencev se je torej lani poslabšal.

Iz življenja in sveta

Ljubezen močnejša od smrti

Trdi se, da ni v današnji materialistični dobi več idealnih ljudi in idealne ljubezni. In vendar ni to resnica. Kakor je današnja doba razrvana, našetimo vendarle tu pa tam na sicer redke a zato tem izrazi-tejše primere takozvane »dosmrtno« zaljubljenosti. Pred nedavnim se je pripetil v budimpeštanski bolnišnici slučaj, ki nam kaže, da še eksistirajo ljudje, ki se lahko do smrti zaljubijo. V tej bolnišnici je bila nameščena neka ločena gospa po imenu Kovač. Ko je kot bolničarka stregla mlademu uradniku Illeu, ki se je prišel tjakaj zdraviti, ji je že ob prvem pogledu nanj vzdrhtelo srce. Vzljubila ga je neizmerno, tako da je v strahu in trepetu pričakovala izida njegove operacije. Zdelo se je, da bosta Kovačeva in mladi Illea srečen zakonski par, toda usoda je hotela drugače. Nekaj dni po operaciji je Illea umrl. Kovačeva ni mogla preboleti njegove smrti, ker je v njem uzrla ideal plemenite moške duše. Izpila je v obupu steklenico strupa in umrla.

JOSEFINA BACKER — POGUMNA PILOTKA.

Znana zamorska plesalka Josefina Backer, ki je v zadnjem času nastopala po raznih pariških varietetih, se je nenadno odločila, da postane pilotka. Po razmeroma kratkem času je položila pilotski izpit. Njen učitelj, znani letalec De May, je izjavil, da je Josefina Backerjeva kakor rojena za letalko, pogumna in spretna tako, da bo tudi na tem polju brezdvomno dosegla zavidljive uspehe.

LJUBEZENSKÉ PRIGODE BIVŠEGA ŠPANSKEGA PRESTOLONASLEDNIKA.

Kakor smo že poročali je bivši španski kralj Alfonz XIII. prekinil vse stike s svojim prvorojencem, bivšim prestolonaslednikom, ki si je nadel novo ime grofa Cavadonga. Po zadnjih poročilih iz Havane je bivši kralj Alfonz zagrozil svojemu sinu, da mu odvzame dosedanje mesečno podporo 500 dolarjev, če se poroči z meščanko Marto Rocafordovo. Grof je vzel vse te grožnje svojega očeta z največjo hladnokrvnostjo na znanje ter je izjavil sledeče: Poročil se bom s svojo Kubanko ali je to očetu po volji ali ne. Moja usoda je itak samo v rokah generala Franca in mi je potemtakem res vseeno, kako misli o tem moj oče.

VENEZUELSKA VLADA POSPEŠUJE LJUBAVNA PISMA.

Menda ni na vsem širnem svetu zaljubljenecem poština uprava tako naklonjena kakor ravno v srednjoameriški državi Venezueli. Tu je poština uprava znižala pošne pristojbine za vse zaljubljene državljanke. Človek bi mislil, da je poština uprava s tem korakom oškodovala državo. Nikakor! Učinek je bil baš nasproten. Nikdar prej ni bilo napisanih in odposlanih toliko zaljubljenih pism kakor po tej odredbi. Zaljubljeni že itak sami od sebe radi pišejo, sedaj pa jim je dala poština uprava še večje pobude. Preje so pisali zaljubljeni samo enkrat dnevno, sedaj pa pišejo kar po večkrat na dan. V srečni državi Venezueli so nastopili zlati časi, tako da se zaljubljeni kaj pridno poslužujejo pošte. Ne samo pisem, tudi pakele, ki bi jih sicer lahko dostavili osebno na dom, pošiljajo po pošti.

Zadnje telefonične vesti

Anglija, Francija in Nemčija za poostreitev kontrole španskih meja

Vse tri sile delaje na likvidaciji španskega bratomornega boja — Kaj zahteva Nemčija in kaj pravijo francoski krogi

LONDON, 3. junija. Ob istočasni podpori londonskih diplomatskih krogov si britanski zunanji minister A. Eden mrzlično prizadeva, da se likvidira španska zadeva in da se ustvari predpogoji za premirje. Eden, ki je v permanentnem najvišjem telefoničnem stiku s pariškimi vodilnimi krogi, je sinoči neprekinjeno konferiral z nemškimi poslanikom von Ribbentropom in laškimi poslanikom Grandjem, pri čemer je izdelal predloge, ki bi mogli zadovoljiti tako berlinsko, kakor tudi rimsko vlado in ki bi mogli ustvariti pogoje, da se Nemčija in Italija zopet vrneta v londonski nevtralnostni odbor in k izvajanju pomorske kontrole. Ta kontrola naj bi se v smislu nemških zahtev postrila ter tako izoblikovala, da se že naprej onemogočijo slični incidenti kakor z oklopnico »Deutschland«. Konservativni »Daily Telegraph«, ki se smatra kot Edenov organ, ugotavlja, da je Eden sinoči po daljšem razgovoru pojasnil nemškemu poslaniku Ribbentropu angleško ter francosko stališče. Londonski listi predstavljajo, da so Ribbentropovi predlogi z ozirom na njihovo formulacijo, zelo presenetljivi. Ribbentrop je sprožil namreč v imenu rajhovske vlade sledeče predloge in zahteve: Vsa brodovja Anglije, Francije, Nemčije in Italije nastopijo v španskih vodah v izvajanju pomorske kontrole so lidarno. Z resno blokado vseh mornaric velesil naj se praktično prepreči vsaka podpora valencijske vlade in generala Franca od zunaj. Vsak napad, ki bi se izvršil na dele teh mednarodnih mornaric, naj bi se odgovoril s solidarno akcijo. Na vsako kontrolno ladjo naj bi bil v smislu nemške zahteve pozvan častnik katere druge treh velesil kot opazovalec, da lahko na ta način kontrolira absolutno učinkovitost blokade. Vojne ladje štirih blokado vršečih mornaric imajo pravico, da zaplujejo v vsako špansko pristanišče, pa naj pripada kateremukoli političnemu taboru. Vsi nemški predlogi so napravili v Londonu v splošnem zelo ugoden vtis. Tukajšnji krogi imajo vtis, da je Nemčija popolnoma odločena, da se napravi konec španskim zmešnjavam, ne da bi imela pri tem sama kakšne aspiracije. Če bi sedaj — tako povdarjajo londonski krogi — prišlo nato še Francija, potem stopi lahko v akcijo reorganizirana pomorska kontrola že prihodnji teden. Šele popolna izolacija Španije lahko napravi konec španskemu bratomornemu boju in šele potem bo mogoče izvesti odpoklic prostovoljcev obeh taborov. Kakor poročajo iz Pariza so tudi tamkaj naklonjeni misli, da se napravi konec španski državljanski vojni. Gotovi dvomi se javljajo napram onemu delu nemške zahteve, v katerem se izraža priznanje generala Franca kot vojskovođe se sile. Te pomisleke je zunanji minister Eden že sporočil nemškemu poslaniku v Ribbentropu. Nadaljnja skrb francoske

zunanje politike je glede zahteve, da imajo kontrolne ladje pravico vplutja v vsako špansko pristanišče. Francoski krogi menijo, da bi bilo boljše, da se nahajajo kontrolne ladje v zoni 5 milj, da bi se ne pripetili novi incidenti. »Petit Parisien«, ki je zelo blizu pariškemu zun. ministrstvu, piše, da je samo popolnoma reorganizirana, energična ter vse obsežna blokadna kontrola v stanju, da se prepreči vsak dovoz materiala in ljudi v Španijo. V nadaljnjih posledicah se bosta oba španska tabora zrušila radi notranje izčrpanosti, s čimer je nujno združena likvidacija španske državljanske vojne.

BLOMBERG KUJE NEMSKO—LASKO VOJNO ZVEZO?

LONDON, 3. junija. V tukajšnjih krogih pripisujejo obisku rajhovskega vojne ministra generalnega maršala Blomberga največji pomen. »Morning Post« piše, da delata Italija in Nemčija na to, da postavita francosko-angleškemu bloku nasproti tudi v vojnoodbrambnem oziru popolnoma harmonizirano enoto Rim—Berlin.

PARIZ, 3. junija. Tukajšnji politični interesi se osredotočajo okoli italijanskega potovanja nemškega maršala Blomberga. Tukajšnji listi vidijo v tem obisku manifestativni povdarek odnosov med Italijo in Nemčijo. Prevladuje mnenje, da se bosta Blomberg in Mussolini razgovarjala predvsem o španskem vprašanju.

Nemški »Drang«

BUDIMPEŠTA, 3. junija. Agencija Stefani poroča: Dobro poučeni madžarski krogi zatrjujejo, da prispe v kratkem v Budimpešto rajhovski zunanji minister baron Neurath, ki odpotuje odtod med drugim v Beograd, Sofijo in najbrže Bukarešto. Gre za poglobitev gospodarsko političnih odnosov med Nemčijo na eni ter Jugoslavijo, Bolgarijo, Romunijo in Madžarsko na drugi strani.

Dober izgovor.

Gospod: »Oho; včeraj ste prišli k meni po bergljah in ste me prosili podpore. Vaša hromost me je tako ganila, da sem vam dal res izdatno podporo, danes vas pa vidim tu popolnoma zdravega in brez bergelj pohajkovati. Kako je to?«
Berač: »Tisočkrat hvala, gospod! Vaša velikodušna podpora je bila tako izdatna, da mi je res pomagala zopet na noge.«

Zlobni jezik.

A: »Berta se bo torej poročila z onim baronom, ki ima več dolgov kokor las na glavi.«

B: »Berta je pa tudi še dolžna lase, ki jih ima na glavi.«

O tem in onem

GOSKE Z ZLATIMI ŽELODCI.

Kdo bi si bil mislil, da se znajdejo ljudje pred sodiščem celo radi gosi. In vendar je tako. V bolgarskem mestecu Plevno se je pred nedavnim pripetil tak slučaj. Žena nekega tamkajšnjega draguljarja Nikolova je kupila nekega dne na trgu gosko ter našla v njenem želodcu zlata zrnca. Misli si je, da je goska prišla bogve na kakšen način slučajno do teh zrnec, ki jih je pogoltnila. Kako se je pa začudila, ko se je ta slučaj ponovil tudi pri drugi goski, ki jo je kupila nekaj dni kasneje. Tudi ta goska je imela v želodcu zlata zrnca. Obvestila je o tem svojega moža, ki je ugotovil, da so se vse te goske najbrže pasle neke ob potoku, kjer mora biti med kamenjem precej takih zrnec. Draguljar je kupil od občine vse to zemljišče pod pretezo, da bo tam v par letih sezidal bolnišnico. Ko pa so občinski očetje izvedeli za njegov pravi namen, so kupno pogodbo razveljavili. Občina se je postavila na stališče, da ji mora kupec zemljišče vrniti in plačati poleg tega še odškodnino za že razorano in razkopano zemljo. Sedaj sta si draguljar in občinska oblast v laseh. V Bolgariji vlada za ta proces veliko zanimanje.

PRVA PODZEMNA BOLNIŠNICA.

V bratski prestolnici Čehoslovaške so v polnem teku vse predpriprave za zidanje prve podzemne bolnišnice, v katero bodo prepeljali bolnike v slučaju zračnega napada na Prago. Bolnišnica bo zi-

dana tako, da bo njena »strela« štiri metre pod zemeljsko plastjo. Vsi prostori te podzemne bolnišnice bodo stoodstotno varni pred avionskimi bombami in pred strupenimi plini. Prva praška podzemna bolnišnica, ki ji bodo pa sledile še druge, bo imela prostora za 200 postelj, ker računajo Čehi že danes s tem, da bo ta zavod služil samo za najnujnejšo pomoč. Novo podzemno poslopje bo zidano na tak način, da ne bodo prodrle do njega niti bombe največjega kalibra. Bolnišnica bo objekt za sebe s svojo lastno električno centralo in lastno kanalizacijo. Nad bolnišnico bo nasajen velik park s košatimi drevesi in drugimi rastlinskimi nasadi.

GRETA GARBO V ROOSEVELTU.

Znano je, da je predsednik Združenih držav ameriških g. Roosevelt velik prijatelj kinogledališča. Zgodil se večkrat, da kar po cele dneve ne gre iz bele hiše. Čemu bi neki tudi hodil, če pa ima tu svoj kino, ki je zanj živa vez z zunanjim življenjem. Tu se razvijajo na platnu tudi takšni filmi, ki jih širša javnost še ni videla. Najbolj pa je Roosevelt zadovoljen, ko zagleda na platnu samega sebe in poslušja svoj govor. Večkrat se zgodi, da nekatere zvočne aparature skvarijo barvitost naravnega glasu. Kako pa se je nekega dne začudil, ko vidi in sliši sebe, pa se ne more dovelj načuditi, odkod tako tenek glas. Končno bruhne v smeh in pravi: To vendar ni moj glas, to je kakšna Greta Garbo, ki govori iz mene.

Spomnite se CMD!

Razno

RESNICA JE!

da se dobijo kolesa prvostopne znamke in šivalni stroji prima pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji le v Studencih, Ul. Kralja Matjaža št. 20. 2963

GOSPODINJO

išče drž. nastavljenec, 48 let star, z malim prihrankom. — Ponudbe pod šifro »Skupno gospodarstvo« na upravo. 2949

MAMICE!

Otroške vozičke v najmodernejših modelih dobite pri Justinu Gustinčiču, Tattenbachova 14. 2932

Posest

Lepa vogalna STAVBENA PARCELA za 2 do 3 nadstropno hišo v Cankarjevi ulici v Mariboru, oddaljena po 5 minut od mestnega centra, kolodvora in parka, v izmeri ca. 560 m², na prodaj za ceno Din 95.000. Vprašati pri Opekarni Lajtersberg, Košaki pri Mariboru, Tel. 2018. 2948

Prodaj

Na prodaj PSIHA miza in 4 stoli. Naslov v upravi »Večernika«. 2965

NOVO KOLO

še neregistrirano poceni na prodaj. Naslov v upravi. 2960

VEČJE BREZALKOHOLNO KUHINJSKO PODJETJE V MARIBORU

dobro uvedeno, se prodaja po nizki ceni. Brzoponudbe na upravo pod »Menza«. 2955

NOVO POHIŠTVO

ceneno na prodaj. Tomšičeva št. 2, pri B. Twickl. 2951

MADRACE

otomane najceneje pri M. Šterbal-u. Meliška 2. 2922

Sobo odda

Lepo opremljeno

SOBO

s posebnim vhodom takoj oddam enemu ali dvema gospodoma s hrano ali brez. Ruška cesta 3, Marib. 2969

SOBO IN KABINET

s souporabo kuhinje in kopalnice oddam upokojenemu ali samskemu uradniku z opremo ali brez. Šijanec, Maribor na 27-I. 2962

SOBO

s hrano in posebnim vhodom oddam. Vrbanova 28, pritličje, desno. 2947

LEPO OPREMLJENO SOBO solšno mirno, z uporabo kopalnice oddam. Naslov v upravi. 2822

Stanovanje

GOSPODA

sprejem na hrano in stanovanje. Lepo opremljena soba s posebnim vhodom. Safran. Koroška c. 43. 2952

VELIKO SOBO IN KUHINJO oddam mali družini v novi hiši. Vprašati Magdalenska 79. 2957

LEPO STANOVANJE oddam s 1. julijem. Studenci. Ciril-Metodova 17. nasproti pošte. 2956

V najem

V najem oddam samo boljši stranki

TRISOBNO STANOVANJE v strogem centru mesta. Vprašati Gregorčičeva 24.III. levo. 2964

Službo dobi

AVTOMATIČNI BUFET sprejme takoj prodajalco. Predpogoj kuhanje kave na ekspresnem aparatu. 2970

VINICARJA

s tremi osebami z dolgoletnimi izpričevani sprejmu. Isto tam se odda soba in kuhinja za dve osebi (vpokojevalci). Glavni trg 4, trgovina. 2967

Dober KROJAŠKI POMOČNIK dobi takoj delo. Vprašati Henrik Kodrič krojač, Koroška c. 47-a. 2950

Službo išče

BRIVSKI VAJENEC z dveletno prakso išče zaposlitve. Naslov v upravi »Večernika«. 2966

POSTREŽNICA mlada in pridna želi zaposlitve. Židovska 14. vrata 5. 2958

Sodoma in Gomora

12

Res so visele tamkaj oprane nunske srajce. Angeliku se je odvalil kamen od srca. Kar glasno se je oddahnil.

»In jaz sem se tako prestrašil. Seveda sem se samo zate bal, golobica moja, zakaj jaz, o jaz se nič ne bojim, ne ljudi, ne strahov, ne groma, ne strele, ne kanonov, ne vojakov...«

»O, vojakov se jaz tudi nič ne bojim, pa če jih pride cela kompanija,« je hitela zatrijevati nunica. »Prav rada jih imam...«

»Kaj govoriš, špelica,« je s povzdignjenim glasom in strahotno resnobo zaklical Angelik. »Ali že več ne veš, kaj si mi prisegla. Raje te pustim v kloštru, rajši končam tukajle sebi in tebi življenje, kakor da bi se izpostavil nevarnosti,

da mi postaneš nezvesta...«

»Ti si pravi tiger ljubosumnosti,« je rekla nunica in se stisnila k Angeliku. »A bodi pomirjen, zakaj meni lahko zaupaš, da ti ostanem zvesta.«

»O saj bi ti rad zaupal,« jer tarnal Angelik, »a kaj ko ne morem. Če si postala nezvesta svojemu nebeškemu ženinu, kako naj jaz, nevredni kapucin, upam, da boš meni zvesta.«

Adelgunda se je bala prepira in še bolj se je bala, da bi jo Angelik v zadnjem trenutku pustil na cedilu. In zaradi tega ga je z objemi in poljubi in prisegami zagotavljala, da mu ostane zvesta do groba in še dalje do sodnega dne. In Angelik je verjel, dasi je zavzdihnil: »Oh če le za mojim hrbtom zdaj fige ne kažeš.«

Za cvetličnjakom je bilo več lestev. Angelik je eno izbral, spravil nunsko srajco pod pazduho in čez nekaj trenutkov je bil s svojo izvoljenko na drugi strani samostanskega zidu.

Zadovoljnega srca in veselih upanj sta šla Angelik in Adelgunda, držeč se pod pazduho, skozi Nunsko ulico in sta prišla na Kongresni trg. Vse mesto je že spalo in nikjer ni bilo videti nobenega človeka. Angelik se je najprej skrbno ozrl, potem jo je naravnost zavil proti vratom kapucinskega samostana.

»Kaj me mar pelješ h kapucinom?« je vprašala Adelgunda. »Saj nimava na tej strani ničesar iskati in ti bi bil pač lahko vesel, da nimaš tod več opraviti.«

»H kapucinom te že peljem, a pustil te tam ne bom, dasi bi se te noben kapucin ne branil,« je odgovoril Angelik. »Nič se ne boji! Raje te privoščim vsakemu drugemu, kakor kapucinom. Ampak

malo šale si hočem privoščiti, da se bodo ljudje malo smejali, kapucini pa mnogo jezili.«

Prišedši pred porto kapucinskega samostana, je Angelik potegnil izpod pazduhe na nunskem vrtu vzeto srajco in jo razgrnil.

»Vzemi srajco, ki je tako prostorna, da bi še kak prelät vanjo,« je rekel svoji spremljevalki. »Jaz te vzdignem, ti pa pričvrsti srajco z mojim kuhinjskim nožem na vrata, da bo srajca dobro visela in je veter ne bo odnesel.«

Krohota je sta izvršila to porednost. Nunska srajca je visela na vratih in veter jo je napihoval in obračal sem in tja.

»Kar valili se bodo smeja, kapucini videle žensko srajco na vratih kapucinskega samostana. Če bo zdravja in prilžnost, obesim o prilžnosti še ženske hlače na porto.«

(Dalje.)